

парламентарне републике. Неки аналитичари влада праве разлику између њих, као рецимо Б. Констан. Он је тврдио да само у уставној монархији може да се оствари одговорна влада – дакле не и у републици, па је и узимао Енглеску за пример земље у којој је и поникла и највише се развила министарска (политичка) одговорност. Без обзира да ли је ова тврдња тачна или не, енглеска влада је свакако узор данашње модерне парламентарне владе али се до ње није дошло тако лако. Ова енглеска влада је рођена у мучној и тешкој борби против владалачког апсолутизма која је започета још у раном Средњем веку а успешно окончана крајем XVII века када је оборена династија Стјуарт и успостављена уставна монархија. Но, и та успешно изведена Револуција од 1688. год. није одмах донела парламентарну владу мада је од те Револуције па надаље краљ почео да узима за министре људе који уживају поверење парламента да би био у добрим односима са њим. У ствари, тек почетком XVIII века, (1714) са доласком немачке, хановерске династије на енглески престо, догодиће се нешто што ће да преокрене уставну и политичку судбину Енглеске и да је чврсто и одлучно упути у правцу парламентаризма. Први владари из хановеранске династије нису знали енглески језик, а и нису много марили за државне послове па се усталила пракса да краљ формира свој савет од припадника политичке групације који су га подржавали и преко кога је управљао државом. Пошто су Торијевци желели да поврате династију Стјуарт, први краљ из немачке династије се ослонио на Виговце па је и тај његов савет био виговски, састављен од виговаца, с тим да је он (краљ) све ређе долазио на његове седнице и учествовао у његовом раду. Тако је временом ово тело од саветодавног органа постало стварни вршилац власти. У њему се све више истицала улога првог министра који је у одсуству краља водио седнице и информисао га о раду министара. Ту историјску улогу првог министра у енглеској влади је добио виговски првак Уолпол који је у име владе општио са краљем, али је у њој сакупио све саме виговце па је тако био први шеф странке који је био и председник владе (кабинета). Уолпол се доказао и одржао преко 20 година као лидер владе али и самог парламента (који још није имао страначку већину) јер је у њему успео да лукавством, вештином удварања па и подмићивања, окупи и учврсти једну групу својих присталица и тако обезбеди подршку својој влади. Може се рећи да је Уолпол поставио темеље модерне енглеске парламентарне владе. Али историјски гледано, влада се, како каже Д. Поповић, појавила онда када се одвојила од монархове апсолутистичке власти, чиме је обележила почетак стварања модерне грађанске државе.